

'PROJECT' voorkomt op succesvolle wijze dat probleemjeugd afglijdt

De extra steun van de laatste jaren aan Antilliaanse probleemjongeren in ons land is weggegooid geld geweest, meent het landelijk platform van Antilliaanse organisaties. „Noem mij één cursus die is geslaagd en ik zou al gelukkig zijn”, zei Ruben Severina namens het platform eerder dit jaar. Ook politiek Den Haag zit met de handen in het haar; elke vorm van begeleiding die moet voorkomen dat Antilliaanse jongeren in de criminaliteit afglijden, lijkt te sneuvelen. In het Caribisch gebied wordt knarsetandend naar alle commentaar geluisterd. Ervarensleer Centrum PROJECT op Bonaire lijkt een oplossing te bieden.

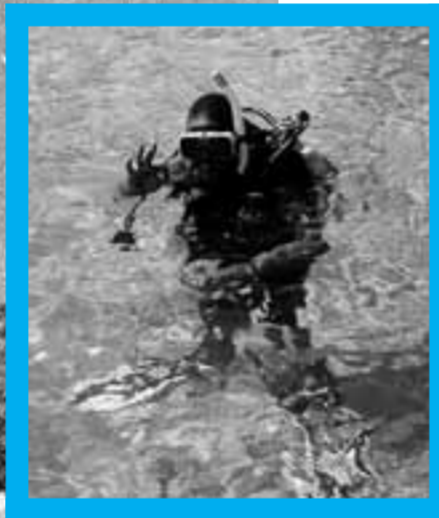
■ Mick Schmit te midden van trotse leerlingen van PROJECT, die zelf besloten om restaurant De Bonairiaan te openen.

FOTO'S: DE TELEGRAAF

BONAIRE geeft 't GOEDE VOORBEELD

door MARK VELDKAMP

KRALENDIJK – Schuchter neemt Angela van restaurant *De Bonairiaan* de bestelling op. Ze lijkt het niet te begrijpen, maar durft niet om uitleg te vragen. Wanneer ze twintig minuten later terugkomt, blijken de bestelde koffie thee en de omelet een broodje gezond te zijn geworden.

■ Het halen van een duikbrevet is een eerste stap op weg naar positief zelfbeeld. Als je je diploma haalt, kom je met je foto in de krant.

'Vroeg beginnen, want als Antilliaanse jongeren eenmaal naar Nederland komen, is het tij niet meer te keren'

„Het is voor iedereen even wennen”, stelt Mick Schmit (48), oprichter van PROJECT, een orthopedagogisch trainingscentrum op Bonaire voor jongeren met gedragsproblemen. Het restaurant maakt sinds kort deel uit van dit centrum. Momenteel krijgen achttien jongeren tussen 12 en 17 jaar groepsgevoelstrainingen waarin het ontwikkelen van een positief zelfbeeld centraal staat.

Te laat

Schmit, jarenlang werkzaam in de jeugdhulpverlening in Nederland, zag met lede ogen aan hoe steeds meer Antilliaanse jongeren in de hulpverlening terecht kwamen. „Als ze van de Antillen naar Nederland komen, is het tij moeilijk te keren. De jongeren zijn dan al wat ouder en hebben het nodige meegeemaakt. Dan ben je gewoon te laat. Hulp aan de basis werkt het beste.”

Schmit besloot in 2004 met zijn familie naar Bonaire te emigreren. Niet vanwege het

moete weer, maar om daadwerkelijk iets aan de problematiek te doen. „Vanuit het gevangeniswezen kwam ik in de orthopedagogie terecht. Ik beseftte dat niet alles verloren is, mits je de problemen in een vroeg stadium aanpakt.”

Hij richtte PROJECT op en benaderde scholen en instellingen om mee te werken. Geld was er niet, wél overtuiging. De eerste jaren verliepen moeizaam, maar Mick Schmit zette stug door. Afgelopen jaar kwam het project plotseling in een stroomversnelling, mede door de onderwijsinstanties, die de duidelijke visie en leer methode van het Ervarensleer Centrum inmiddels onderscheiden.

Jongeren die niet meer in het reguliere onderwijs functioneren, krijgen bij PROJECT een opvoedings-, vormings- en educatietraject. Bij de meeste leerlingen is een duidelijke gedragsverandering waar te nemen. Ze keren weer terug naar school of krijgen een baan.

Schmit heeft het opvoedingsproject bedacht samen met orthopedagoog Herman Schnitzler uit Curaçao. Op dit eiland wordt met veel belangstelling gekeken naar de resultaten op Bonaire.

„Het draait allemaal om het lage zelfbeeld dat jongeren hier van zichzelf hebben”, aldus Schmit. „Er wordt nog steeds erg hiërarchisch gedacht en gekeken. Huidskleur is nog altijd een issue. Zelfs kleurlingen onderling maken onderscheid.”

„Op de opvoeding door de ouders is ook het nodige af te dingen. Er is veel onkunde en in een aantal gevallen is men simpelweg 'opvoedingsmoe'. Veel kinderen krijgen niet de liefde en aandacht die ze verdienen en komen in een isolement terecht. In de pubertijd nestelt zich een enorme onzekerheid. Veel kinderen sluiten zich emotioneel af en zijn niet meer te benaderen, anderen beginnen machogedrag of agressie te vertonen.”

Duiken

Alle scholen voor het basisonderwijs op Bonaire zijn inmiddels gevraagd dit soort gedrag te herkennen, zodat vroegtijdig aan de bel kan worden getrokken. „PROJECT biedt een veilige

omgeving. De leerlingen worden maximaal drie jaar intensief begeleid, in veel gevallen zelfs vijf dagen per week. Het begint allemaal heel simpel met het trainen van sociale vaardigheden. Zo krijgen de kinderen een eigen duiksetje, een snorkel en flippers, waarvoor ze zelf moeten zorgen. Als ze voor hun duikbrevet slagen, komen ze met hun diploma in de krant te staan. Dat is de eerste opsteker.”

Iedere leerling wordt aangemoedigd de ander te helpen. „Daarmee haal je er meteen de groepsdynamiek bij. Dan volgen taal- en communicatietrainingen. In de laatste fase wordt alle aandacht op het individu gericht.”

Alles gebeurt spelenderwijs, maar wel met intensieve observaties en correcties van de begeleiders. „Conflicten gaan we niet uit de weg. Vooral zelfreflectie is uitermate belangrijk. De leerling moet beseffen dat hij of zij wordt geëvalueerd. Daarom zijn we in Kralendijk begonnen met restaurant *De Bonairiaan*, waar de leerlingen bedienen, in de keuken staan of de inkoop regelen. Het is hún project, niet dat van mij.”

langrijk. De leerling moet beseffen dat hij of zij wordt geëvalueerd. Daarom zijn we in Kralendijk begonnen met restaurant *De Bonairiaan*, waar de leerlingen bedienen, in de keuken staan of de inkoop regelen. Het is hún project, niet dat van mij.”

Broeikas

Nog dit jaar starten ze met een broeikas van waaruit groenten en kruiden aan restaurants zullen worden geleverd. „Omdat er op het eiland veel behoefte aan bouwvakkers en klusjesmannen bestaat, geven we ook les in bijvoorbeeld installatietechniek en loodgieterwerk. Elke fase wordt afgesloten met een di-

ploma en een gekleurd T-shirt. De diverse kleuren duiden op verschillende niveaus en dat werkt verbluffend goed. Zonder uitzondering willen ze verder, hoger in 'rang'.”

Niet alleen de scholen merken de gedragsverandering, ook veel ouders zien dat hun kind rustiger en zelfstandiger wordt. Nu ze beseffen dat de negatieve spiraal kan worden doorbroken, vragen ze hoe ze een bijdrage kunnen leveren. „De eerste maanden moest ik bij de scholen langs om

probleemkinderen op te sporen, nu word ik benaderd door de scholen en zelfs door de ouders. Er doet zich echt een enorme omslag voor.”

Ook het bedrijfsleven krijgt oog voor PROJECT en sponsort in toenemende mate het initiatief van Schmit. „Ambtelijke molens draaien traag, dus subsidie hebben we nauwelijks. Jammer, politici in Nederland en Bonaire zouden de resultaten eens moeten zien. Met een beetje subsidie – en dan heb ik het echt niet over tonnen – kunnen we een heel boel narigheid voor onze maatschappij en de kinderen zelf voorkomen. Er wordt alleen maar geklaagd dat de grens openstaat voor deze jongeren. Maar beseft dan niemand dat er helemaal geen grens is, dat we allemaal bij het Koninkrijk der Nederlanden horen...?”

Gelukkig zijn er ondernemers en particulieren die helpen. Restaurant *De Bonairiaan* levert sinds enkele weken ook lunchpakketten aan bedrijven op het eiland. Onlangs kregen ze onlangs de eerste bestelling: vier broodjes. „Veel is het misschien niet, maar in de keuken stonden ze te dansen! Het voelde zo verschrikkelijk goed.”

www.stichtingproject.com

■ Op samenwerking wordt veel nadruk gelegd. De jongeren zitten niet continu met hun neus in de boeken, maar leren vooral in de praktijk, zoals samen een vlot maken.

